

§§ 1 og 2. Vi have her først Lovens Grundopstilling, som jo gaar ud paa dette, at fra den Tid, da Indkomstskatten til Staten træder i Kraft, skal der til Kommunerne overgaa, som det hedder i Lovforslaget, dels $\frac{3}{4}$ af Bygningsafgiften, dels $\frac{1}{3}$ af Gammelskatten og endelig hele Land- og Ligningsskatten. Vi foreslaa disse Betegnelser forandrede saaledes, at det ikke kommer til at hedde, at det er disse Skatter, som overgaa til Kommunerne, men at det er det Indtægsbeløb, som svarer til, hvad Skatterne for saa vidt indbringe Staten. Vi have hermed villet gøre tydeligt, hvad der ogsaa er Lovforslagets Mening, at man ikke vil afgive disse Skatter fra Staten, men derimod give Kommunerne et Tilskudsbeløb, som svarer til det, Staten faar ind gennem disse Skatter. Og jeg er herved, som allerede antydet, inde paa et af denne og den følgende Lovs Grundprincipper; og her tror jeg, at jeg maa have Lov til at minde om, hvad det er for Opgaver, der overhovedet ere søgte løste ad de Veje, som nu ligge for til Afgørelse her i Landstinget. Jeg betoner der først, at det, som Lovforslagene have opstillet som et af deres Hovedformaal, er Statstilskud til Kommunerne. Det erkendes fra alle Sider, at Kommunernes Byrder for Tiden ere saa store, at der er Grund til komme Kommunerne til Hjælp, at lette dette Tryk, og det er dette, som her foreslaas gjort paa den Maade, jeg nylig har refereret for de Herrer. Nu vil det erindres, at man har forsøgt denne Opgave løst paa mange forskellige Maader. Der er foreslaaet Tilskud til Kommunerne fordelt efter Hartkornet, Tilskud til Kommunerne fordelt efter Folkemængden, det er foreslaaet fordelt efter de Udgifter, Kommunerne have, og der er endelig Bestræbelser efter at tage visse Udgifter fra Kommunerne og lægge dem over paa Staten. Alle disse Maader har man forsøgt at bruge, men sluppet dem igen. Nu foreligger der her Forslag til at gøre dette paa den Maade, jeg har nævnt. Jeg vil ikke sige, at det er den absolut bedste Maade, man her vil gøre det paa. At man overfører en Del af Bygningsafgiften, har man ikke noget at erindre imod; det tror jeg, man fra alle Sider erkender for heldigt. Langt mere

Tvivl er der om Overførelsen af de andre Beløb af disse Skatter til Kommunerne, om det er den rette Maade at ordne dette Forhold paa. Og særlig kan jeg ikke lade være at fremhæve det besynderlige i, at vi nu skulle give Statstilskud til Kommunerne bestemt efter Gammelskattens Størrelse, naar d'Hrr. erindre, at denne Gammelskat er bleven til i Aaret 1688, og naar de erindre den mangelfulde Maade, hvorpaa den blev lavet. Det er ligefrem besynderligt at læse om, hvorledes man den Gang udsendte Præsten og 4 Bønder tilligemed en Landmaalingsbetjent for at se paa Jorden; de havde ikke en Gang et Kort, ikke nogen Undersøgelse, men skulde kun skønne over, hvordan Jorden var. Saa delte man Jorden i Jylland i 6 Grupper, hvoraf den første er „allerbedste Jord“, den anden „god Jord“, den tredje „middelmaadig Jord“, den fjerde „skarp Jord“, den femte „ond Jord“ og den sjette „allerværste Jord“. Derved kom man til en Skatteansættelse af disse Jorder i 1688, og det er den, som vi nu i 1899 lægge til Grund for Statstilskud til Kommunerne. Dette har det været os haardt at blive staaende ved, og derfor foreslog vi i Fjor, at man skulde forlade det. Det har været os haardt at blive staaende derved — selv om vi anerkendte, at Hartkornfordelingen efter det ny Hartkorn er langt mere berettiget — fordi det er en fast Afgift, som ikke forandrer sig, og vi synes, at der var Grund til, at Statstilskuddet til Kommunerne skulde være varierende. Det have vi sluppet i Aar, vi have sagt: Lad os ikke paa dette Punkt faa Uoverensstemmelse med de Forslag, som ere fremsatte af Regeringen og accepterede af Folketinget, lad os tage dem som den Vej, vi nu ville gaa til at yde Tilskud til Landets Kommuner herfra.

Det første, som man attraaede gennem disse Love, er altsaa et Statstilskud til Kommunerne. Det næste, som man vilde, var at faa en bedre Ordning af Skattebyrdens Fordeling mellem Land og By. Dette er jo naaet paa den Maade, at man siger, Staten skal give til Kommunerne et Beløb af 5,900,000 Kr. — jeg holder mig til disse Tal, som ligge til Grund for Lovforslaget, og som i alt Fald paa dette Trin ere fuldt vejledende for vore Overvejelser